

Monumentnummer*: 531614

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **19 september 2014**
Kadaster deel/nr **82645/187**

*Woonplaats** **Houten** *Gemeente** **Houten** *Provincie** **Utrecht**

Locatiennaam **Houten** *Locatieomschrijving* **Werk aan de Korte Uitweg**

*Kadastrale gemeente** **Houten** *Sectie** **I** *Kadastraal object** *Appartement aanduiding* *Grondperceel* **1524**

*Omschrijving***

Cluster 59. Bomvrij bouwwerk/remise B.

NIEUWE HOLLANDSE WATERLINIE

Inleiding

Het BOMVRIJ BOUWWERK / REMISE B van het Werk aan de Korte Uitweg is van een type bomvrije bouwwerken dat aan drie zijden en bovenop is voorzien van een aarden dekking en dat alleen een gevel aan de keelzijde bezit. Met de toename van de draagwijdte van het geschut, de kracht van de inslagen van projectielen en de explosieve kracht van (brisant)granaten werd het steeds moeilijker weerstand te bieden tegen beschietingen. Verzwaring van metselwerk, toepassing van schokabsorberende metselsystemen (onder meer door middel van bogen), flauwe hellingshoeken en gebogen of juist puntige vormen, gebruik van beton - en later van gewapend beton - in steeds zwaardere uitvoering, was een van de manieren om de vestingwerken bestand te houden tegen toenemende aanvalskracht. Bovendien was het aanbrengen van aarddekkingen een goed middel gebleken om de energie te absorberen of te dempen. Dit is de reden waarom vele gemetselde of betonnen werken van een aardlaag of een frontbescherming van zand of aarde zijn voorzien. Afhankelijk van de periode van ontstaan - en daarmee van de te verwachten inslagkracht van projectielen - werd van 'bomvrije gebouwen' gesproken, wanneer ze bestand te zijn werden geacht tegen een van tevoren bepaald aantal inslagen van zwaar

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

kaliber.

Omschrijving

BOMVRIJ BOUWWERK / REMISE B van het Werk aan de Korte Uitweg. Aan de oostzijde van het werk gelegen betonnen, bomvrij bouwwerk remise B uit 1878-1879, met de zichtbare gevel aan de zuidwestzijde en aan de overige zijden gedekt door aanaarding. Aan weerszijden sterk naar voren geknikte en aflopende keermuren. In de gevel een getoogde opening, die is afgesloten met een dubbele, ijzeren deur.

Waardering

Het BOMVRIJ BOUWWERK / REMISE B van het Werk aan de Korte Uitweg is van algemeen belang vanwege:

* Cultuurhistorische waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie zoals deze is ontworpen door C.R.T. Kraijenhoff en in eerste aanleg vanaf 1815 door hem, Jan Blanken en majoor-ingenieur Willem Offerhaus is gerealiseerd en daarna door anderen gedurende ongeveer 125 jaar is versterkt en verbeterd.

* Architectuurhistorische waarden in het bijzonder als uiting van de militair-strategische bouwkunde, die gebaseerd is op: a. het systeem van inundatie en accesverdediging (19de eeuw), b. de wedloop met de zich versterkende offensieve middelen (19de eeuw).

Het betreft hier een onderdeel dat een voorbeeld is van een bomvrije remise, die aan alle zijden - op de keelzijde na - is gedekt door dikke aardlagen.

* Ensemblewaarde en situationele waarden als onderdeel van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Tevens vanwege de functionele en fysieke samenhang met de overige onderdelen van het complex.

* Het onderdeel is representatief (karakteristiek) omdat het een goed voorbeeld is van een bomvrije remise uit deze periode.

* Het onderdeel is goed bewaard omdat het in architectuur en detaillering de kenmerken uit de bouw- en de functionele tijd heeft behouden.

Hoofdcategorie

Verdedigingswerken en militaire gebouwen

Subcategorie

Bomvrij militair object

Functie

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument